

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Hans Schedin, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.
Beställningsadress: Fakta Info Direkt, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tel. 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
ISSN 1102-7460

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om skuldtäckningsregister i svenska försäkringsbolag;

FFFS 2002:9

Utkom från trycket
den 29 april 2002

beslutade den 18 april 2002.

Finansinspektionen föreskriver med stöd av 49 § försäkringsrörelseförordningen (1982:790) följande.

Efter de paragrafindelade föreskrifterna följer Finansinspektionens *Allmänna råd*.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd innehåller bestämmelser om det register som ett försäkringsbolag är skyldigt att föra över tillgångar som används för skuldtäckning.

2 § Föreskrifterna och de allmänna råden ska tillämpas av svenska försäkringsbolag som avses i 7 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (1982:713), FRL.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter menas med

erforderliga upplysningar: sådana upplysningar som krävs för att ge en rättvisande bild av skuldtäckningen och som gör det möjligt att bedöma om placeringsreglerna är uppfyllda,

garanterade försäkringsåtaganden: andra försäkringsåtaganden än garanterad återbäring, villkorad återbäring och fondförsäkringsåtaganden som försäkringstagaren står risken för,

garanterad återbäring: återbäring som garanteras i nominella eller reala belopp genom försäkringsavtal eller genom en ensidig utfästelse från bolaget,

villkorad återbäring: sådan avtalad eller ensidigt utfäst återbäring som är villkorad av värdeförändringar och avkastning på tillgångar eller av ett visst försäkrings-tekniskt resultat som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står risken för,

registret: det register som ett försäkringsbolag är skyldigt att föra enligt 7 kap 11 § FRL.

2 kap. Allmänna krav på registret för skuldtäckning

1 § Registret kan föras på papper eller elektroniskt medium. Hanteringen av registret ska uppfylla höga krav på säkerhet mot skada till följd av brand eller andra orsaker. Registret får bestå av separata delregister.

2 § Registret ska hållas tillgängligt för Finansinspektionen. Så snart som registret inte längre kan föras på avsett sätt, eller om registret inte upptar tillgångar som minst motsvarar försäkringstekniska avsättningar, ska detta omedelbart anmälas till Finansinspektionen.

Allmänna råd

Erforderliga upplysningar om registret bör inom rimlig tid kunna göras tillgängliga dels för en revisor utsedd av bolagsstämman eller på annat sätt, dels för en revisor som Finansinspektionen har förordnat.

Bolaget bör utse en person med lämpliga kvalifikationer att vara registeransvarig och anmäla detta till Finansinspektionen.

3 § Registerförda tillgångar ska förvaras eller, när förvar inte är möjligt eller lämpligt, redovisas på sådant sätt att en inventering kan göras utan dröjsmål.

Allmänna råd

Av registret eller dess delregister bör det framgå var förvaring sker eller var redovisning kan återfinnas.

4 § Om försäkringstagarna har förmånsrätt i tillgångarna ska registret innehålla sådana uppgifter att de enskilda tillgångarna entydigt kan identifieras. Bedriver bolaget både sådan rörelse, i vilken försäkringstagarna har förmånsrätt i tillgångarna, och annan försäkringsrörelse omfattar förmånsrätten samtliga i registret upptagna tillgångar¹.

3 kap. Särskilda krav på registret för livförsäkringsbolag

1 § Registret ska visa skuldtäckningen för följande slag av avsättningar och innehålla erforderliga upplysningar för skuldtäckningen av:

- a) garanterad återbäring och garanterade försäkringsåtaganden,
- b) villkorad återbäring respektive fondförsäkringsåtaganden som försäkringstagaren står risken för.

Avstämning ska kunna göras mot 8 kap. samt vad gäller garanterad återbäring och garanterade försäkringsåtaganden mot placeringsreglerna i 7 kap. FRL, och vad gäller villkorad återbäring mot den placeringsinriktning som framgår av försäkringsavtalet eller som bolaget gett uttryck för i placeringsriktlinjerna.

2 § För skuldtäckning av garanterad återbäring och garanterade försäkringsåtaganden gäller 4-6 kap.

För villkorad återbäring och fondförsäkringsåtaganden som försäkringstagaren står risken för gäller endast allmänna krav på matchning och diversifiering. För villkorad återbäring är försäkringsavtalen utgångspunkt för valet och sammansätt-

¹ Jfr 7 kap. 11 a § andra stycket FRL.

ningen av skuldtäckningen. I bolagens placeringsriktlinjer ska närmare uppgifter finnas om den placeringsinriktning som, med utgångspunkt i bolagets utfästelser om villkorad återbäring, utgör en lämplig placering. Fondförsäkringsåtaganden som försäkringstagaren bär placeringsrisken för skuldtäcks primärt av andelarna i de anknutna fondandelarna.

4 kap. Allmänna regler om fördelning på tillgångsslag

1 § Erforderliga upplysningar ska finnas² tillgängliga om tillgångarnas värde fördelat på följande:

- a) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 1-6 FRL,
- b) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 7-10 FRL, med specifikation av placeringar enligt 10 § första stycket 10,
- c) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 11 FRL inklusive förlagsbevis och förlagsandelsbevis som har getts ut av samma emittenter,
- d) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 12-14 FRL inklusive förlagsbevis och förlagsandelsbevis som har getts ut av samma emittenter,
- e) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 15 FRL,
- f) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 16 FRL,
- g) tillgångar som anges i 7 kap. 10 § första stycket 18 och 19 FRL samt
- h) övriga slag av tillgångar för vilka bolaget fått Finansinspektionens medgivande att använda för skuldtäckning.

Förlagsbevis och förlagsandelsbevis ska endast medräknas under c) och d).

Tillgångar som ägs indirekt via dotterföretag vilka har till uppgift att äga tillgångar som avses i 7 kap. 10 § FRL, eller andelar i värdepappersfonder och utländska fondföretag ska fördelas på underliggande tillgångsslag i enlighet med 7 kap. 10 a § andra stycket respektive 10 b § tredje stycket FRL.

Allmänna råd

Om bolaget, genom ett eller flera holdingbolag, äger aktier och andelar i företag som har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar som avses i 7 kap. 10 § FRL, bör värdet av sådana aktier och andelar på samma sätt fördelas på underliggande tillgångsslag enligt 1 § och på enskilda underliggande placeringsrisker enligt 5 kap. 1 §.

5 kap. Fördelning på enskilda placeringsrisker

1 § Registret ska innehålla erforderliga upplysningar om värdet av varje enskild placering³. Placeringarna ska vara grupperade enligt följande:

² Hur stor placering som får göras i varje tillgångsslag anges i 7 kap. 10 b § FRL.

³ Värdet av en enskild placering ska följa begränsningsreglerna i 7 kap. 10 c § FRL.

- a) fastighet, tomträtt eller byggnad, eller en grupp av sådan egendom,
- b) aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, inräknat förlagsbevis och förlagsandelsbevis, samt obligationer eller skuldförbindelser från samma emittent eller samma låntagare, om denne är någon annan än den som anges under c),
- c) aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, inkl. förlagsbevis och förlagsandelsbevis, samt obligationer eller skuldförbindelser från samma emittent eller samma låntagare, om denna är någon av följande institut: ett svenskt kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 3 kap. 4 § första stycket 4 och 5 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller utländskt kreditinstitut. Innehavet av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier ska specificeras,
- d) andelar i värdepappersfonder som förvaltas av samma fondbolag eller fondföretag.

Värdet av aktier och andelar i dotterföretag, vilka har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar, ska inräknas och vara fördelat på grupp a) – d) ovan, med hänsyn till enskilda underliggande placeringsrisker.

När det gäller grupp b) och c) ska grupper av enskilda emittenter, eller låntagare med inbördes anknytning, behandlas som en enskild emittent eller låntagare i enlighet med 7 kap. 10 c § andra stycket FRL.

Allmänna råd

För innehavet av tillgångar som avses i 7 kap. 10 § första stycket 1-5 FRL behöver gruppering enligt b) och c) inte göras. Upplýsningar bör dock finnas tillgängliga om fördelning på enskilda placeringsrisker, om det behövs för att ge en god beskrivning av riskförhållandena. Så är normalt fallet om någon annan än svenska staten är emittent, låntagare eller svarar för fordran.

Om bankmedel utgör en väsentlig del av tillgångarna bör informationen kompletteras med bankmedlens fördelning på enskilda institut i grupp c).

6 kap. Fördelning på geografiska områden och valutor

Fördelning på geografiska områden

1 § Erforderliga upplýsningar ska finnas tillgängliga om hur de tillgångar som används för skuldtäckning är lokaliserade, varvid en uppdelning av tillgångarna görs specificerat för varje enskilt land.

Allmänna råd

Om en tillgångs faktiska lokalisering eller belägenhet inte kan bestämmas eller inte är ett relevant begrepp bör den ort, där betalning eller inlösen av motsvarande fordran kan ske - eller förväntas kunna ske, vara vägledande för bestämmande av lokaliseringen.

Fördelning i enskilda valutor

2 § Erforderliga upplysningar ska finnas tillgängliga om hur de tillgångar som används för skuldtäckning fördelar sig på enskilda valutor. Fördelningen ska ske så att det framgår att kraven på valutamatchning är uppfyllda, enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2001:9) om placering av försäkringspremier i utländska stater m.m. och hantering av valutakursrisk.

Värdet av fastighet, tomträtt eller byggnad ska anges i det lands valuta där tillgången är belägen. Redovisning av valutafördelning ska göras i det fall tillgångarna är uttryckta i mer än en valuta. Av upplysningarna ska också framgå om en tillgång har gjorts betalbar i viss valuta med hjälp av avtal om valutasäkring, jfr 9 kap. 10 §.

För motsvarande fördelning av försäkringstekniska avsättningar i olika valutor hänvisas till 8 kap. 1 §.

7 kap. Värderingsbestämmelser

Samtliga tillgångar

1 § Det värde som förs in i registret ska följa reglerna i 7 kap. 10 f § FRL. För fastigheter, tomträtter och byggnader samt panträtt i sådan egendom gäller reglerna i 2-5 §§ nedan, och för aktier och andelar i dotterföretag 6 § nedan.

Fastigheter m.m. och panträtter

2 § Fastigheter, tomträtter och byggnader får för skuldtäckning redovisas till högst den andel av verkligt värde som anges nedan.

a) Jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet och motsvarande tomträtt får redovisas till högst 70 procent av verkligt värde.

b) Fastighet, som helt eller delvis, är inrättad för industriell verksamhet och motsvarande tomträtt får redovisas till högst 60 procent av verkligt värde.

c) Andra fastigheter och tomträtter får redovisas till det värde som fastställs av Finansinspektionen i det enskilda fallet.

3 § Vid beräkning av värdet på fastigheter ska avdrag göras med ett belopp som motsvarar summan av in-teckningar som faktiskt utnyttjas som säkerhet, jämte ett tillägg på 15 procent av denna summa, jfr 6 kap. 3 § jordabalken.

4 § För att en skuldförbindelse enligt 7 kap. 10 § första stycket 14 FRL ska få användas för skuldtäckning krävs att panträtt till säkerhet för skuldförbindelsen ligger inom de värden som anges i 2 § a-c.

5 § För en panträtt i fastighet eller tomträtt får taxeringsvärdet användas, om det är uppenbart att fastigheten vid en särskild värdering skulle erhålla ett värde som är högre än taxeringsvärdet. För en industrifastighet krävs dock alltid att särskild värdering utförs.

Aktier och andelar i dotterföretag

6 § För tillgångar enligt 7 kap. 10 a § första stycket 1 FRL ska erforderliga uppgifter finnas tillgängliga om värdet av aktierna eller andelarna i dotterföretag. Det

värde som tas upp i registret får inte vara högre än det värde som skulle gällt för samtliga tillgångar, efter avdrag för bolagets skulder, om de ägts direkt av försäkringsbolaget.

Allmänna råd

Värdet av aktier och andelar bör inte överskrida värdet enligt substansvärdesberäkning i enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorers Rekommendation nr 12, *Redovisning av aktier och andelar*. Om dessa regler inte kan tillämpas vid värderingen av aktierna eller andelarna bör istället allmänt accepterade värderingsprinciper följas.

8 kap. Uppgifter om försäkringstekniska avsättningar och avgiven återförsäkring

1 § En uppgift om de uppskattade försäkringstekniska avsättningarna ska finnas för kontroll av kraven för skuldtäckning. En fördelning av de försäkringstekniska avsättningarna ska göras med avseende på riskens belägenhet för skadeförsäkring, och med hänsyn till var verksamheten utövas för livförsäkring. En fördelning av de försäkringstekniska avsättningarna ska också göras med avseende på den valuta i vilken försäkringsåtagandet har gjorts.

Allmänna råd

Den aktuarie som finns anmäld hos Finansinspektionen bör ansvara för uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

2 § Upplysningar om den avgivna återförsäkringen ska finnas tillgänglig i överskådlig form. Informationen ska ge en rättvisande bild av bolagets återförsäkringskydd.

9 kap. Ytterligare uppgifter i registret

1 § Om försäkringstagarna har förmånsrätt i de tillgångar som har införts i registret, ska även vad som sägs i 2-8 §§ nedan beaktas.

2 § Varje tillgång som införs i registret ska åtföljas av uppgift om datum för registreringen. Uppgifterna ska entydigt kunna hänföras till den aktuella tillgången.

3 § En säkerhet som ställts för skuldförbindelser enligt 7 kap. 10 § första stycket 14 och 15 FRL ska vara angiven i registret så att den entydigt kan identifieras.

4 § För obligationer och andra skuldförbindelser ska registret innehålla följande:

- a) uppgift om hur värdepappret förvaras (i depå hos bank eller värdepappersbolag, eget förvar eller kontobaserat system),
- b) emittent eller utfärdare,
- c) identifikationsbegrepp, som serienummer, kontonummer eller motsvarande,
- d) nominellt belopp,
- e) värde som används för skuldtäckningen och
- f) verkligt värde.

Allmänna råd

Uppgifter om en emittent eller en utfärdare bör vara angivna i klartext eller vara tillgänglig i klartext för den som ska använda registret. Det är viktigt att registret är utformat så att granskning av uppgifterna underlättas.

Värdepapper, i vilka försäkringstagarna har förmånsrätt, bör i ett kontobaserat system inte vara införda på samma konto som andra värdepapper i bolagets ägo.

5 § För fastigheter, tomträtter och byggnader ska registret innehålla uppgift om följande:

- a) fastighetens beteckning, inklusive det land där fastigheten är belägen,
- b) typ av fastighet, med angivande av någon av följande kategorier:
 - jordbruksfastighet,
 - bostadsfastighet,
 - kontorsfastighet,
 - affärsfastighet,
 - industrifastighet,
 - övriga fastigheter,
- c) ägarförhållanden, d.v.s. om fastigheten är helägd eller delvis ägd,
- d) värde enligt senaste fastighetsvärdering,
- e) summan av inteckningar som faktiskt utnyttjas som säkerhet,
- f) värde enligt 7 kap. 2 och 3 §§.

6 § För medel på konto i bank ska registret innehålla uppgifter om kontoförande bank, kontonummer och aktuellt saldo.

7 § För återförsäkringsgivares fordran ska registret innehålla uppgift om fordrans storlek och om det avgivande försäkringsföretaget (cedenten).

Allmänna råd

Registret bör innehålla uppgifter om hur tillgångar som motsvarar fordran behandlats:

- placering i depå hos tredje part,
- placering hos cedenten i enskilda identifierbara placeringstillgångar eller
- på annat sätt.

8 § För andelar i fonder, vilka förvaltas av fondförvaltare med rätt att utöva fondverksamhet enligt lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, och placeringar hos utländska fondförvaltare ska registret innehålla erforderliga uppgifter om:

- fondens namn,
- fondförvaltarens namn och säte,
- aktuellt värde i svenska kronor för fondandelarna eller placeringarna samt
- uppgift om i vilken valuta som innehavet är betalbart.

9 § För andra tillgångar än sådana som avses i 2-6 §§ ovan ska registret innehålla uppgift enligt 2 § i den mån sådana uppgifter finns att tillgå för tillgången i fråga.

Allmänna råd

För aktier och skuldförbindelser bör upplysningar finnas som belyser förhållanden som är väsentliga för bedömningen av riskspridningen och tillgångarnas lämplighet i förhållande till de försäkringstekniska avsättningarna⁴. Dessa upplysningar bör finnas tillgängliga i anslutning till registret. Särskilt bör uppmärksammas om aktierna hänför sig till intressebolag eller andra närstående bolag.

Derivatavtal och andra avtal som kan påverka tillgångarna i registret

10 § Erforderliga upplysningar om derivatavtal samt avtal om panträtt, säkerhetsrätt eller andra åtaganden som har samband med tillgångar som används för skuldtäckning ska antecknas i registret, jfr 7 kap. 11 § andra stycket FRL.

Allmänna råd

Som ett led i sin riskhantering bör bolaget bedöma kreditvärdigheten för motparten i ett derivatavtal eller annat liknande avtal. Effekterna av att motparten inte kan fullgöra sina förpliktelser enligt avtalet i ett, med rimlig sannolikhet, antaget sämsta fall, bör löpande uppskattas.

10 kap. Undantag

1 § Finansinspektionen kan medge undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 juli 2002, då Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 1996:30) om register avseende de tillgångar som används för skuldtäckning i svenska försäkringsbolag ska upphöra att gälla.

CLAES NORGREN

Sören Cardell

⁴ Jfr. 7 kap. 9 a § FRL.